

**Mēs pie jums,
jūs pie mums**

Baltijas SPA centri konkuri
gan par vietējo, gan ārvalstu
klientu piesaisti, nozīmīga
ir cena un pakalpojuma
pieejamība.

12.-13. lpp. →

Labi koptais – darba tirgū veiksmīgāks

Skaistuma un veselības kults
diktē toni darba tirgū, ārējie
dotumi tiek nemti vērā arī
personāla atlasē, īpaši, ja darbs
saistīts ar klientu apkalošanu.

10. lpp. →

Tieši veselības stāvoklim
būs izšķirošā nozīme
veiksmīgas karjeras
veidošanā, nevis ārējiem
dotumiem, uzsvēr
Pedersen & Partners
partneres Evita Lune.

10. lpp. →

dienas **bizness** db.lv

Otrdiena

2015. gada 10. novembris.
Nr. 197 (5057)

OMXBBGI 638.99

EUR/USD 1.0734

EURIBOR -0.073

Nafta 48.52 USD/bbl

2. lpp. →

Ministrijas briest

FOTO - WWW.PIXABAY.COM

Uz deflācijas laikmeta robežas

Latvijā izveidojies paradokss – iedzīvotāju kļūst arvien mazāk, bet ministrijās nodarbināto skaits ievērojami pieaug. Papildus tam palielinājies arī valsts aparātā strādājošo atalgojums.

4. lpp. →

AVIĀCIJA

Baltijas aviācija pārmaiņu vējos

Baltijas aviācijas sektors turpmāk izskatītiese
savādāk – AirBaltic kooperēs ar jaunu
investoru, vietējo konkurentu skaita rūk.

5. lpp. →

PĀRTIKA

Ražotāji un tirgotāji bažīgi

Jāmais enerģijas dzērienu likumprojekts
varētu radīt papildu slegu un izdevumus,
jo īpaši mazajiem tirgotājiem.

7. lpp. →

METĀLAPSTRĀDE

Cietīs arī mūsējīe

Eiropas tērauda ražotāju rosinātā antidempinga
procedūra pret Krievijas ražotājiem var mainīt
Latvijas metālapstrādi.

6. lpp. →

APMĀCĪBAS

Meistarība paša rokās

Pieprastījums pēc labiem SPA speciālistiem
darba tirgū aug, piedāvāto apmācību klāsts
ar katru gadu paplašinās.

15. lpp. →

ISSN1407-204025
125eiro
771407 204025

Labi koptais – darba tirgū veiksmīgāks

Skaistuma un veselības kults diktē toni arī darba tirgū, ārējie dotumi tiek ņemti vērā arī personāla atlasē, īpaši, ja darbs saistīts ar klientu apkalpošanu

Skaistuma kults ir bijis visos laikos, taču mūsdienās plašsaziņas līdzekļi, izklaides un skaistumkopšanas industrija ir kultivējusi pārliecību, ka tie, kas labi izskatās, ir tie veiksmīgākie. Piemēram, *Kolonnas* moto kopš uzņēmuma pirmsākumiem, ir bijis: «Tu labi izskates, Tev veicas!»

Smags darbs

«Taču veiksme nenāk tāpat vien. Lai sasniegtu panākumus, labi justos un izskatītos, ir smagi jāstrādā un jāiegulda sevi,» uzsvēr *Taka Spa* vadītāja *Lolita Millersone*. Pēc vijas teiktā, ikviens cilvēks, kas noverējis labu aptūtu un atguvis veselību caur ūdeni (*Sanus per Aquam*), jau ir veiksmnieks. Pieaugot interneta un mobilo tālrunu lietošanai sadzīvē un darbā, cilvēks aizvēn vairāk tiek pakļauts spriedzei, ka rada informācijas apstrādāšanas ātruma diktāt. Tāpēc arvien svarīgāk loma ir līdzsvarotam dzīvesveidam un relaksā-

Pirmais iespāds
Nav tāda skaistuma ar lielo burtu, taču sabiedrībā un darba tirgū pastāv noteiktas gaidas attiecībā uz darbinieku ārējo izskatu, atzīst sociālantropologs Klāvs Sedlenieks. Viņš atgādina sen zināmo patiesību, ka pirms iespādu var atstāt tikai vienu reizi, kas bieži vien var būt izšķirīgs faktors darba pārrunās. Tieši darba intervējās ārējam izskatam ir liela nozīme, bet tas nebūt nenozīmē, ka arī cita zināmā patiesība – neskatī vīru no cepures – vairs nebūt vērā nemama. Pastāv liela iespēja klūdīties, vērtējot cilvēkus tikai pēc ārienes, ir pārliecīnāt K. Sedlenieks, uzsvērot, ka ir jomas, piemēram, apkalojošā sfēra, kurā ārejam izskatam ir jāabilst noteiktiem kritējiem, proti, t.s. tuneli austīšanai pieņemami, taču silikonā krūtis var lieti noderēt. Darba devējs, pieņemot darbiniekus, pirmāk kārtām domā par to, vai viņi patiņi klientiem. «Savā ziņā to varētu vē-

Kopts un vesels

Darba tirgū noteikti veiksmīgāks ir labi kopts cilvēks nevis nevižīgs skaistulis, norāda *Pedersen & Partners* partnere *Evita Lune*. «Kandidātu atlasē izskats atsevišķi vērtēs netiek, bet, nelodzīzami, tam ir lieļa nozīme vispārējā iespāda radišanā. Dažādi pētījumi liecina, ka ar neverbāliem signāliem mēs saņemam 75–90% informāciju, tātad bieži svarīgāks ir veids, kādā informācija tiek pasniegta, nevis pati informācija,» stāsta E. Lune. Personāla atlasē bieži vien nākas saastapties ar kandidātiem, kuriem ir izcilī ārējie dotumi, bet viņi ir ne-

PIEREDZE

Attieksmi nosaka stereotipi

Evita Mackevīta, SIA *Eiro Personāls* valdes locekle:

„Sastopot jaunu cilvēku, katram rodas savs pirmais iespāds par viņu. Tas veidojas gan no mūsu individuālās pieredzes, gan no otru cilvēka ķermeņa valodas, balss, izskata u.c. Nedomāju, ka skaistums un tas, cik cilvēks labi kopts, ir vienīgie kritēriji, lai runātu par veiksmi. Noteikti svarīgi ir tas, ko ir kā cilvēks saka, kādas ir viņa darbības, cik izticams ir šis sadarbības partneris. Tomēr, ja pamatojās pētījumu atzinās, ir liegān skaidri pierādīts, ka mums labāk patīk kopti, vizuāli pievilcīgi cilvēks. Bieži vien arī sasniedz vairāk, un tam, ko viņi dara, no apkārtējo cilvēku puses drīzāk tiks piedēvēta lieļā nozīme salīdzinājumā ar līdzvērtīgu darbu, ko padara nekopts, ne tik pievilcīgs cilvēks. Tādā ir mūsu daba, un ar to jārēķinās – mainīt automātiskās reakcijas varam tad, ja tās apzināmies un piefiksējam. Atceros, ka reiz pie manis uz interviju bija atrākusi sieviete, kuras apģērbs un make up (kosmētika) bija heatilbīša pozīcija, uz kuru viņa kandidēja – tas bija vadītāja amats. Svarīgākais šajā situācijā ir distancēšanai no saviem iekšējiem stereotipiem par to, kā vajadzētu izskatīties kādas profesijas pārstāvīm, un saklausīt sarunā, kādas ir kandidāta – profesionāla spēcīgās puses. Viņai bija lieliska pierede un pēc visa atbilda klienta vēlmēm attiecināt uz šo pozīciju. Ārējā izskata jautājums tika pliekājīgi un ar ciepu izrunāts ar kandidāti, un šī sieviete veiksmīgi jau vairākus gadus veic amatu, uz kuru kandidēja.

Tomēr jāatzeras, ka darba intervija ir iespēja sevi prezentēt darba tirgū un konkrētajam uzņēmumam, tādēj tiek rekomēts izsvērt savu tēlu, dodoties uz to. Lieliski, ja potenciālais darbinieks iepriekš nedaudz iepazīsies ar uzņēmuma pieejamajām normām saistībā ar ārējo izskatu un uz interviju ierodas, tām atbilstoši. Atslēviem tiek remtas vērā tas, kas darba devējām ir svarīgi. Ir jomas, kurās vairāk domīne kaut kādi priekšstati par anātu pārstāvījumem, un tur stingrāk tiek remtas vērā prasības darbinieku izskatam. Jomās, kurās valda stingri priekšstati par pārstāvīju izskatu, izvērtēs, vai jaunietis ar drielem, tetovējumiem un pīrsingiem redzamās vēlās vēlēdos to priekšstati par uzņēmumu un pakalpojumu, kādu darba devējs vēlas par sevi radīt. Ja darba devējs uzskata, ka izskats var ieteikmēt darba sniegumu, tad, protams, tas ieteikmēs to, vai jaunietis sāks val nesāks darba attiecības šajā uzņēmumā. Ir uzņēmumi, kuri iekšējos standartos ir atrunāti ārējā izskata un ģerbsnās stila jautājumi.

Nav tāda skaistuma ar lielo burtu, taču sabiedrībā un darba tirgū pastāv noteiktas gaidas attiecībā uz darbinieku ārējo izskatu,

Klāvs Sedlenieks, antropoloģs.

daudz pārcentušies savu talantu uzsvēršanā. «Mēdz gadīties dāmas, kuras aizrāvūšās ar pārāk garu matu audzēšanu, kosmētikas lietošanu vai sekošanu modes tendencēm. Tāpēc svarīgi ir izprast lietūšķas etiķetes noteikties robežas savu dotumu izcelšanā, lai skaitums nekļūtu par traucēkli,» secina personāla atlases speciāliste. Starptautiskās korpo-

rācījās ir joti strikti lietūšķas etiķetes noteikumi – ieskaņot svārku garumu dāmām un žakettes un kreklā krāsū kungiem. Pat ja uzņēmumā nav īpaši aprakstīts, tiek sagaidīts, ka darbinieki ievēro sabiedrībā pieņemtās lietūšķas etiķetes normas – tēls nedrīkst traucēt profesionālai sadarbībai un nedrīkst novērt domas no darba, darbiniekam jābūt patīkamam, labi koptam un gaumīgi apģērbtam. Jo augstāka ranga vadītājs, jo lielāka iespēja, ka apģērbs darināts tieši

viņam vai arī iegādāts luksusa zīmola veikalā. Atsevišķas jomās, piemēram, *finTech* (uz tehnoloģiju inovācijām balstīti finanšu pakalpojumi) apģērba stils ir brīvāks. Atsevišķas valstis (piemēram, Saūda Arābijā) ir stingri konserverīvās, pat reliģiski noteikts ġerbšanās stils gan dāmām, gan kungiem. Bieži vien mūsdienās jaunīšiem ir pīrsings, dredi, tetovējumi u.c. Šādi ķermeņa izskaitinājumi biznesa vidē nav akceptējami. «Tas, kurš stingri pietur pie šādiem savā ārējā tēla elementiem, riskē sniegt tādas atbalsta funkcijas, kurām nav nepieciešama saskare ar klientiem. Protams, ir inovatīvus un specifiskas

„**Tieši veselības stāvoklim būs izšķirošā nozīme veiksmīgas karjeras veidošanā, nevis ārējiem dotumiem,**

Evita Lune, *Pedersen & Partners* partnere.

cījai – pēc iespējas tuvāk darba un dzīves vietai, pievēršoties regulārai ķermeņa kopšanai, kurās laikā atpūšas ne tikai miesa, bet arī gars, norāda *Kolonna Day SPA* mārketinga direktore *Guna Mijusā*, atgādinot teicēju – veselā mīsa mājo vesels gars. «Sakopots ķermenis nodrošina mūsdienās tik svarīgo – domu skaidrību un dvēseles labību, ja mīsa ir veselīga, tā

Pīrsings, dredi un tetovējumi biznesa vidē nav akceptējami. Tie, kuri stingri pietur pie šādiem savā ārējā tēla elementiem, riskē sniegt tādas atbalsta funkcijas, kurām nav nepieciešama

jomas, piemēram, IT pakalpojumi, tehnoloģiju inovācijas, reklāma un citas radošas jomas, kur lietūšķa etiķetei tiek ievērota,» rezumē E. Lune. Tomēr darba devējs visaugstāk novērtēs kandidātu darba spējas, proti, tiesību veselības stāvoklim būs izšķirošā nozīme veiksmīgas karjeras veidošanā, nevis ārējiem dotumiem.